

POHJOIS-SUOMEN SOSIAALIALAN OSAAMISKESKUKSEN NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUS

Aika Tiistai 17.2. klo 9 – 12.

Paikka Luentosali C1104, Oulun ammattikorkeakoulu, Sosiaali- ja terveystieteiden yksikkö, Professorintie 5, 90220 Oulu. Mahdollisuus osallistua etäyhteyksin.

Osallistujat

Neuvottelukunta: jäsenet, joista osallistujat ruksattu

x	Anneli Pohjola, puheenjohtaja	Lapin yliopisto
x	Kristiina Poikajärvi	Lapin aluehallintovirasto
	Pia Ruotsala	Saamelaiskäräjät
x	Eija Halonen, Katja Valkaman varajäsenenä (videoyhteydellä)	Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä
x	Leena Leväsvirta	Lapin ammattikorkeakoulu
	Markus Hemmilä	Rovaniemen kaupunki
	Riitta-Liisa Korkeamäki (Eila Estola, Anna-Maija Puroila)	Oulun yliopisto
x	Margit Päättälä	Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
	Sirkka-Liisa Olli (Kirsti Ylitalo-Katajisto)	Oulun kaupunki
x	Kari Virolainen (poistui klo 10.40)	Oulun ammattikorkeakoulu

Lisäksi kokoukseen osallistuivat seuraavat henkilöt toimintayksiköiden ohjausryhmistä ja Posken henkilökunnasta

Lapin toimintayksikön ohjausryhmä

Mirja Kangas	Rovaniemen kaupunki
Ritva Kauhanen	Lapin liitto
Mari Palolahti (videoyhteydellä)	Inari
Pyöry Heidi	Lapin ammattikorkeakoulu
Harri Saarimaa	Salla
Päivi Salminen (videoyhteydellä)	Muonio
Raimo Toratti	Lapin vammaistyöryhmän pj/Invalidiliitto ry

Pohjois-Pohjanmaan toimintayksikön ohjausryhmä

Ilpo Tapaninen	Pohjois-Pohjanmaan liitto
Marjo Riitta Tervonen	Soste ry

Muut osallistujat

Sari Guttorm (videoyhteydellä)	Poske, Saamelaisyksikkö
Maarit Kairala	Lapin yliopisto
Kaisa Kostamo-Pääkkö	Poske, Lapin toimintayksikkö
Petri Kinnunen	Poske, Pohjois-Pohjanmaan toimintayksikkö
Asta Niskala	Poske, Lapin toimintayksikkö
Hannu Pietiläinen	Poske / Oulun ammattikorkeakoulu
Maarit Pirttijärvi	Poske, Lapin toimintayksikkö
Jorma Kurkinen, sihteeri	Poske, Pohjois-Pohjanmaan toimintayksikkö

1. Kokouksen avaus ja osallistujien toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.00 ja toivotti osallistujat tervetulleiksi Posken neuvottelukunnan ja ohjausryhmien yhteiseen kokoukseen. Neuvottelukunnan ja ohjausryhmien seminaarissa 1.10.2014 sovittiin, että jatketaan Poske-päivillä yhteistä keskustelua Pohjois-Suomen kehittämisen ja tutkimuksen yhteistyörakenteiden järjes-

tymisestä ja sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistoiminnan ajankohtaisista kysymyksistä. Todettiin osallistujat.

2. Kokouksen sihteerin ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Esitys Valitaan sihteeri ja pöytäkirjantarkastajat läsnä olevista neuvottelukunnan jäsenistä.

Päätös Sihteeriksi valittiin Jorma Kurkinen ja pöytäkirjantarkastajiksi Hannu Pietiläinen ja Kristiina Poikajärvi.

3. Esityslistan hyväksyminen

Esitys Hyväksytään esityslista.

Päätös Hyväksyttiin esityslista.

4. Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistoiminnan ajankohtaiset kysymykset

Esitys Käydään alustusten pohjalta keskustelua sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistoiminnan ajankohtaisista kysymyksistä: mitä osaamiskeskusten ja Posken kannalta merkitsevät sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki ja suunnitelmat sote-alueiden, tuotantovastuualueiden ja kehittämisrakenteiden luomiseksi? Käydään strategista linjakeskustelua miten Posken tulisi reagoida muutokseen ja profiloitua tulevassa rakenteessa?

- Anneli Pohjola
- Rovaniemen kaupungin edustaja
- Oulun kaupungin edustaja
- Kommentit Posken näkökulmasta

Päätös Rovaniemen ja Oulun kaupunkien edustajat olivat estyneitä osallistumaan kokoukseen ja heidän puheenvuoronsa jäivät pois. Anneli Pohjola totesi, että esityksessä järjestämislaiksi kehittämistoiminta näkyy vähän ja se jää määriteltäväksi tulevissa rakenteissa. Ainoastaan §:ssä 32 käsitellään lyhyesti kehittämistoimintaa ja todetaan, että ”Sosiaali- ja terveysalue vastaa alueensa sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisestä ja osaamisen vahvistamisesta sekä alue- ja organisaatorajat ylittävästä kehittämis-yhteistyöstä. Lisäksi sosiaali- ja terveysalue päättää yhtenäisestä sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisrakenteesta alueellaan sekä tuottamisvastuussa olevissa kunnissa ja kuntayhtymissä”. Perusteluosassa todetaan, että sote-alue vastaa kehittämistoiminnan koordinaatiosta ja tuesta, kehittämisrakenteiden vahvistamisesta ja aluerajat ylittävästä yhteistyöstä. Yhteistyö yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, järjestöjen ja yksityisten toimijoiden kanssa katsotaan välttämättömäksi. Sote-alueen tehtäviin kuuluu kansalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä asiakaslähtöisten sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen niin että ne perustuvat väestön hyvinvointia, palvelutarpeita, palveluiden vaikuttavuutta ja asiakkaiden kokemusta kuvaavaan tietoon. Organisoitumisen osalta todetaan, että sote-kehittäminen tarvitsee tukirakenteen. Oskelaki jää voimaan. Puhutaan kuitenkin sote-integraatiosta ja jollakin tavoin kehittämistoiminta yhdistyy. Tärkeää olisi että järjestämislaissa toteutuu kehittämistoiminnan rakenteiden kehittäminen ja että koulutuksen, tutkimuksen ja kehittämisen välille rakentuu kiinteä yhteys. Tärkeää on tukea käytännönläheistä kehittämistä ja myös palveluiden tuotantoalueilla tarvitaan kehittämistoimintaa – tältä osin tuleva rakenne ei ehkä poikkea kovinkaan paljon nykyisestä Poske-rakenteesta? Tällä hetkellä oske-rajat (Poske, Iso, SonetBotnia) eivät vastaa sote-alueen rajoja (valtakunnallisesti oskeja on kahdeksan alueellista ja sotealueita viisi). Nyt tarvitaan neuvottelukunnalta ja ohjausryhmiltä evästystä siihen miten tuleva Pohjoisen sote-alueen rakenne nähdään Posken kannalta? Miten kehittämistoiminta rakentuu sosiaalihuollon osal-

ta? Tämä on rakennettava pitkälti alusta lähtien (vrt. terveydenhuolto), mutta tässä on myös mahdollisuuksia.

Kaisa Kostamo-Pääkkö kertoi, että Lapin liitto on koordinoanut Lapin Sotesavottahanketta, jossa on valmisteltu kahta tuotantoaluetta, Lappiin ja Länsi-Pohjaan. Lapin toimintayksiköllä on ollut säännöllisiä tapaamisia perusterveydenhuollon yksiköiden ja erikoissairaanhoidon kehittäjien kanssa ja keskustelu on aloitettu siitä miten työtetään yhteistä kehittämistoiminnan rakennetta. Haasteena on jääkö tämä prosessien kehittämisen jalkoihin isossa rakenteessa.

Petri Kinnunen totesi, että pitäisi pohtia myös oskien tehtäviä, nyt lainsäädännössä on laajat tehtävät. Samoin pitäisi pohtia mikä vahvistaa tutkimustoimintaa pidemmällä aikavälillä? Mikä on tulevaisuudessa normitetun tiedontuotannon tarve ja mikä muun hyvinvointia koskevan tiedon tarve, nämä ovat kaksi eri asiaa. Tutkimus ei voi perustua vain normitettuun tietoon (esim. sähköinen hyvinvointikertomus). Toinen kysymys on sosiaalisen ohuus lainsäädännössä, sosiaalisen kysymykset ovat ylipäätään liian pienellä painolla mukana. Kolmas kysymys on Posken organisoituminen ja sote-kehittämisen aluepohja. Jos toimintaa jatketaan sopimus pohjaisena, pitäisikö organisoitua sote-alueelle ja miten tällöin suhde palvelutuotantoalueille muodostuu. Jos toimintaa on myös tuotantoalueilla, tarvitaan riittävä koordinaatio, muuten toiminta pirstaloituu. Pohjois-Pohjanmaalle näyttäisi olevan tulossa yksi tuotantoalue. Oske-rajojen ylitys ei ole iso ongelma, oskeilla ei ole tässä suhteessa erilaisia näkemyksiä. Yksi kysymys jatkossa liittyy siihen, että väestön koko ja keskittyminen painottaa toimintaa yhä enemmän Oulun seudun suuntaan. Saamelaisen osalta iso kysymys on huomioidaanko se myös valtakunnallisena kysymyksenä. Neljänneksi korkeakoulu yhteys on välttämätön ja se on rakennettava sote-alueella jotenkin – jos sitä ei muodostu, ei pystytä myöskään uudistamaan tietopohjaa. Myös korkeakoulujen sisällä on paljon haasteita: tiedon siirtymistä pitäisi nopeuttaa, opinnäytteet pitäisi koota isompiin teemoihin ja paremmin olisi palveltava käytännön tarpeita.

Sari Guttorm totesi, että resurssit saamelaisia koskevan Posken erityistehtävän hoitamiseen ovat riittämättömät ja supistumassa entisestään. Jos saamelaiskysymystä tarkastellaan myös valtakunnallisena kysymyksenä ja yhteistyössä terveydenhuollon kanssa, resursseja tarvittaisiin päivittäin lisää. Miten saamelaisyksikön toiminta jatkossa järjestetään? Tähän asti saamelaisyksikkö on toiminut saamelaiskäräjien yhteydessä ja kokoaikainen suunnittelija on ollut palkattuna STM:n valtionavustuksella ja Saamelaiskäräjien omarahoitusosuudella.

Keskustelussa tuotiin esille, että uusi sote-rakenne on mahdollisuus, johon pitäisi integroitua niin hyvin kuin voidaan. Tämä on tällä hetkellä ykkösasia. Pelkkä ohjausryhmän tms. jäsenyys ei tässä riitä, vaan tarvitaan uusia vahvoja ratkaisuja kehittämisen, koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyöhön. Korkeakoulu yhteistyö on tässä erittäin tärkeä. Pohjoisen sote-alueen osalta tilanne on siinä mielessä hyvä, että monet toimijat vievät kehittämistä eteenpäin ja toimijaverkostot ja edellytykset yhteistyölle ovat hyvät. Valtakunnallisesti olisi hyvä pohtia oske-toiminnan yhtenäisiä linjauksia, jonka pohjalle paikalliset tarpeet ja toimijat huomioiden profiloituisi kullekin alueelle sopivaa toimintaa. Tällä hetkellä ongelma on, että erilaisia alueellisia tuotantoalueiden valmisteluja tehdään erikseen ja irrallaan ilman kytkeytymistä Pohjoisen sote-alueen tasoon.

Kuntanäkökulma olisi sote-uudistuksessa muistettava, kunnat tarvitsevat paljon tukea ja liikaa katsotaan pelkästään sote-alueiden ja tuotantoalueiden näkökulmasta. Hyvinvoinnin kannalta kuntiin jää edelleen mm. asuminen, työllisyys, opetus, kulttuuri, liikunta ja vapaa-aika. Miten kunnat saataisiin paremmin toimimaan laaja-alaisen hyvinvointinäkökulman puolesta?

Laajan hyvinvoinnin ja sosiaalisen näkökulmasta tiedontuotantoa tarvitaan sote-alueella mm. järjestämissuunnitelmissa, terveystietoa saadaan tuotantoaluetasolla (nykyiset yliopistosairaalat). Asiakastietoa olisi hyödynnettävä myös tieteellisesti, muuten ei johda mihinkään, ja tähän tarvitaan korkeakouluysteistyötä mukaan. Iso asia on myös jo tehdyn paljon kehittämistyön hyödyntäminen. Pohjois-Suomen kanalta koulutusnäkökulma ja osaajien rekrytoiminen on tärkeä kysymys.

5. Ajankohtaiset asiat Posken Saamelaisyksiköstä

- Pia Ruotsala ja Sari Guttorm

Päätös Pia Ruotsala oli estynyt osallistumaan kokoukseen, mutta lähetti neuvottelukunnalle tiedoksi Saamelaiskäräjien kannanoton ja vetoituksen Oikeusministeriölle ja Sosiaali- ja terveysministeriölle (Liite).

Sari Guttorm totesi, että Saamelaisyksikön rahoitus on tippunut vuoden 2014 45 000 eurosta vuoden 2015 36 000 euroon, minkä lisäksi Saamelaiskäräjät on joulukuussa tehnyt päätöksen lopettaa omarahoitusosuuden (15 0000 euroa) maksaminen. Tästä on seurannut yt-neuvottelut suunnittelijan kanssa. Saamelaiskäräjien sosiaali- ja terveyslautakunta on vedonnut oikeusministeriöön, että järjestettäisiin neuvottelut, jotta löydetäisiin toiminnan turvaava ratkaisu.

Neuvottelukunta keskusteli mitä se voisi tehdä. Oskien ja samalla Posken perusrahoituksen pieneneminen valtion budjetissa on johtanut Saamelaisyksikön toimintaan varatun rahan pienemiseen, koska se lasketaan prosentteina osaamiskeskuksille myönnettävästä rahasta. Päätettiin lähettää nk:n nimissä (puheenjohtaja) saman sisältöinen vetoamus stm:lle, valtakunnalliselle oske-neuvottelukunnalle (seuraava kokous touku-kuussa) ja Saamelaiskäräjille (omarahoituksen osalta). Petri, Kaisa ja Sari valmistelevat paperin.

6. Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen Toimintakertomus 2014 ja selvitys valtionavustuksen käytöstä 2014 sekä Posken Toimintasuunnitelma 2015

Esitys Sari Guttormin, Petri Kinnusen ja Kaisa Kostamo-Pääkön esittelyiden pohjalta todetaan Posken toimintayksiköiden toiminta ja valtionavustuksen käyttö vuonna 2014 sekä toimintasuunnitelma 2015. (Liitteenä Toimintakertomus ja Toimintasuunnitelma).

Päätös Toimintayksiköiden toiminnan painopisteet on kuvattu liitteissä. Petri Kinnunen totesi, että osket ovat valtakunnallisesti olleet aktiivisesti mukana sote-uudistuksessa ja lainsäädännön valmistelussa, mm. kolme kertaa kuultavana sote-valiokunnassa. Asioihin on koetettu vaikuttaa ja mm. lisärahoitus 400 000 euroa on saatu hankittua. Pohjois-Pohjanmaan yksikön näkökulmasta keskeisiä asioita jatkossa on mitä tapahtuu oskeille, Pohjois-Pohjanmaan toimintayksikön sopimusehdot ja Oamk-yhteys. Kaisa Kostamo-Pääkö kertoi, että Lapin yksikön osalta iso asia on ollut Lapin ICT-työryhmässä työskentely. ICT-järjestelmän rakentaminen on Pohjois-Suomessa pitkällä.

Todettiin, että Toimintakertomus ja Toimintasuunnitelma voidaan hyväksyä pienellä tarkistuksella (tarkennetaan toimintasuunnitelmaan sivulle 8, että Sociopoliksen saama pysyvä resurssi on saatu Lapin yliopistoon).

Kaisa Kostamo-Pääkö esitti valtionavustuksen käytön Lapin osalta. Pohjois-Pohjanmaalta ja Saamelaisalueelta nämä saadaan myöhemmin ja selvitykset laitetaan neuvottelukunnan hyväksyttäväksi sähköpostissa. Sovittiin, että lähetetään ne helmikuun loppuun mennessä sihteerille, joka laittaa ne eteenpäin. Valtionavustuksen käyt-

tö kootaan yhteen Lapin toimintayksikössä, niihin liitetään kunkin yksikön tilinpäätökset ja lähetetään stm:öön kesäkuuhun mennessä.

7. Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen valtionavustuksen jako Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin toimintayksikön välillä (Valtionavustuspäätös, Liite 4)

Sosiaali- ja terveysministeriö on myöntänyt sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetussa laissa (1230/2001) ja asetuksessa (1411/2001) säädettyinä valtionavustuksena 407 684 euroa käytettäväksi Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen vuoden 2015 toimintaan. Valtionavustuksesta 36 000 euroa on tarkoitettu käytettäväksi erityisvaltionavustuksena saamenkielisen väestön palvelutarpeiden ja kehittämisen huomioon ottamiseksi. Jaettavaksi jää 371 684 euroa.

Eesitys Toimintayksikköjä koskeva valtionavustuksenjako määräytyy seuraavasti: Pohjois-Pohjanmaan toimintayksikölle 55 % eli 204 426 euroa ja Lapin toimintayksikölle 45 % eli 167 258 euroa. Saamelaisyksikölle erityisvaltionavustuksena 36 000 euroa.

Päätös Päätettiin esityksen mukaan.

8. Ilmoitusasiat

Ilmoitusasioita ei ollut.

9. Muut asiat

Tuotiin tiedoksi seuraavat tapahtumat:

21.5. Pohjois-Suomen sote-kehittäjien seminaari, jota järjestävät stm, Thl, ja Pohjois-Suomen Kaste. Tähän liittyen sote-kehittäjille on tulossa kysely maaliskuussa.

9.9. (pvm alustava) Pohjois-Suomen Kasteen loppuseminaari temalla osallisuus.

10. Uuden kokousajankohdan sopiminen

Eesitys Neuvottelukunta päättää uuden kokousajankohdan ja paikan.

Päätös Päätettiin, että keskustellaan seuraavan kerran Poske-päivien yhteydessä 10.-11.6., paikka avoin. Poske-päivien yhteydessä pidetään neuvottelukunnan kokous, joka on avoin ohjausryhmille.

13. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti osallistujia ja päätti kokouksen klo 12.10.

Vakuudeksi

Anneli Pohjola
Puheenjohtaja

Jorma Kurkinen
Sihteeri

Hannu Pietiläinen
Pöytäkirjan tarkistaja

Kristiina Poikajärvi
Pöytäkirjan tarkistaja